

LUDASMATYI

IV. ÉVFOLYAM.

Megjelenik

MINDEN VASÁRNAP.

Ára 3 óra 1 frt. 50 kr.

Az előfizetési pénz a kiadó-hivatalba

Városháztér 6. SZ.

alá küldendő.

Pest, június 12.

1870.

24 szám.

GYÜJTŐKNEK
öt előfizető

után

tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:

városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle
kézirat, mely LUDAS
MATYI-nak van száma

Batthány Lajos temetése után.

(Azokhoz a közösügyes osztrák-magyarokhoz, a kiket illet.)

Ott voltatok tehát mindnyájan
Összegyült az egész bagázs,
Hogy annál méltóbb s fényesb legyen
A végső tiszteletadás?!
Ó! nem döbönt meg rongy lelketek
Hogy hangzott a hármónia:
— Mely emlékeztet, hogy majd eljön —
Dies irae, dies illa!...

Elvittétek-e magatokkal
Bruderteket, azt a hóhért?!
Ki tizenháromat adott oda
Saját hitvány életéért!
Kinek gaz árulása után
Itélték el pajtásitok
Őt, a miért nincs számotokra
Elég átok, elég szitok!

Hát azokat elbivtátok-e
Kik köztetek uralkodnak?
Azokat, kik felette egykor
Vértörvényszéket tartottak?
Bizonyosan ott volt a hóhér!
Ott voltak a véredek...
Csak Haynau kellett volna még...
Ó de illet vön' közétek!

Valjon megmértétek-e nézni
Azt a derült szép homlokot?
Azt a szép szakált, azt az ajkat.
Mely annyi üdvöset mondott?
Láttátok-e a szép homlokon
Azt a kicsiny de mély lyukat,
Melyen a halál megtalálta
Dicső életéhez az utat?

Nem . . . nem hiszem, hogy megnéztétek. . .
 Nem . . . nem hiszem, hogy láttátok,
 Hisz az ösvényt melyen Ő haladt.
 Végkép elbitangoltátok!
 Azt gondoltátok, hogy majd azzal
 Helyre ütitek a dolgot,
 Ha rendeztek pompás temetést,
 S emeltek pompás sírdombot!?

Azt gondoltátok, hogy kezetek
 Mely annyi átkot össze irt . . .
 Tiszta leend, ha segítitek
 Diszesíteni azt a sirt?!
 Hittétek: hogy ha jézsuita
 Pofával ott együtt lesztek,
 A sárba tapodott elvekért
 Menten bocsánatot vesztek?!

Papiáda. *)

**A lósáncezi püspök aspiransnak, Miaszösz
 Olyés Lai prófétának körlevele hiveihez:**

Alapige: Pál apost. Timoth irt I. L. 3 R.
 „Igaz beszéd az, ha valaki püspökséget
 kíván, jó munkát kíván stb. stb. . .“

„Kedvelt kis és nagy kutyáim az úrban, férfiak és különösen vászon cselédek!

Mióta az isteni gonviselés Ilyés tűzes szekerén örömök között hozzátok röpitett: ti tudjátok az első naptól fogva, miként viseltem magamat, hogy semmi előtt nem vonagattam magamat, a mi nektek mulattatástokra szolgált légyen, s hogy papi tisztemet ne teljesítettem volna névestéken és közönséges helyeken?! Mert felel-jetek kis kutyáim! ott is a legmagasabb helyekre, asz-talok- és székekre másztam föl s csekélységem e rögtön-zött catedrákról hirdeté nektek az örömet, mely egész Lósáncez-Dugár városának öröme léssen s kedvre derité már már megfondirozni kezdő lelkeiteket.

Oh kérvén alássan! mindenesetre helyes volt ez így, hisz a papnak osztozni kell hivei örömeiben és bá-

*) Ezen bibliai kenetteljes hangon irt szellemdús főpásztorokdó levelet, melynek minden sora cura pasto-toralist, prudentiát, s tapintatot árul el, — sub rosa — jónak látom nyilvánosságra hozni. Ajánlom e levelet kü-lönösen némely újdonsült fiatal henczegő lelkész figyel-mébe, megtanulhatja ebből, miként kelljen magasztos hi-vatását betölteni?! . . .

Elizeus pr.

Nem . . . ezerszer nem, — ne hidjétek
 Nincs isten ki megbocsásson. . .
 Nincs ember, ki rongy lelketeken
 Egy kis tisztaságot lásson . . .
 Ti megöltétek e szegény hont,
 Őt pajtásitok ölték meg.
 S most együtt hiztok, zsirozódtok. . . .
 Ó! hogy mért nem gebedtek meg!

Te pedig ó dicsőült lélek!
 Kit magasztalok versemben . .
 Bocsáss meg, ha keményen irok
 Busult gerjedezésemben.
 Látva, hogy azok, kik mindenkor
 Meggyalázták szent elveid:
 Most farizeusi lélekkel
 Kisérik ki hült tetemid!

Nagy Bögös.

natában. — Azt sem mondhatjátok, hogy paphoz illően meg nem aláztam volna csekélységemet előttetek; mert lám köszönésteket meghajolva fogadom el, ez pedig egy volt senior és academián külföldön lévő individium-tól elegendő, a ki tán többet kíván, az nem méltó sarum szíjját megoldani.

A jó Istent is hozzám pászoló huszáros áhitattal szoktam magasztalni s ez által, mint meg nagyon írva — *испбши уаши сә тошәсошзуқ сошһлеа в* — nagyban (!) elősegítettem. Mint hazafi pedig édes hazámnak mindig egyik (düledező) oszlopa akarok maradni. A mi emberi természetemet illeti, én gögös nem vagyok csak az ő-k helyett é-ke kérek alássan olvastatni, ez már áll. sőt több mint bizonyos, gégém van oly hatalmas, mely ha mások épületes multságára vagyis multságos épületére megszollal: az isteni nectárt csak úgy ömlesztzi az ő urá-nak a gyomornak örömebe!

Minden elősorolt papi tulajdonaimnál fogva úgy hiszem, nem mondok sokat, midőn bátorkodom kijelen-teni mindazok előtt, kiket a dolog most vagy jövőben illethet: miszerint rókaságom nagyon is érdemes lehetne a lósáncezi püspök süvegre!

Már pedig: „Ki püspökséget kíván, jó munkát kíván!“

Nemde kis kutyáim?? püspöki csókjaim reátok mind örökké Ámen! . .

legalázatosabb meghunnyászkolandó szolgátok:

Miaszösz Oly Lai m. p.
 lelkészkedő quid.

Riadó a megyék rajnerféle rendezésére.

Mély álmodból ébredj magyar! nézz előre,
Jól felfegyverkezve lépj ki harczmezőre;
Vivjál — ha kell harczot, „élethalál-harczot,“
Most az egyszer ne türj „vereségkudarczot.“

Kemény ostrommal jön reád egy böszült had,
Sebes rohamában feléd gyorsan halad:
Sorakozzál te is. — „képezz tömör falat,“
Akkor az ellenség lesz nekek csak „falat.“

Jogtipró ellened — „hütlenné vált testvér,“
Ereiben folyik „elkorcsult magyar vér,“ —
Azért támad reád, — támad a hazára,
Vezére Rajner Pál komandó szavára.“

Be akarna törni ősi alkotmányod
„Bástyáin,“ be is tör, ha egy könnyen hagyszod,
„Az aczélsziklavár hős védelem nélküli,“ —
„Hamar ádáz ellen birtokába kerül.“

Megyéid — amiket alkottak elődök
„Önállóságukban“ voltak az erődök,“ —
Amikből biztosan „védted az alkotmányt,“
És megszégyenítve elűzted az ármányt.

Mikor dultak rajtad századon át — vészek,
Megyéid valának „csodás phoenixfészek,“
Honnét te még mindig „új életre keltél,
Másként rég enyészet „martaléka“ lettél.

Mert mindegyik megye egy „külön ország“ volt,
Mig egyik túlnyomó erőnek „meghódolt“
Az alatt a másik „támadta“ az ellent,
És az verességgel vagy kudarczczal elment.

Országod vivta már német, török tatar,
Mégis fenállanak mint „hatalmas kövár“ —
Megyéid, — miket ha most az ellen bevesz,
„Hazád, szabadságod, mindened, oda lesz.

De mire is való ott arany szabadság?
Hol a szolgálélek önként „bilincsbe“ hág?
Ki ősei honát „megvédni“ nem bírja:
Annak legyen a hon „börtöne és sirja.“

Hol ő élettelen hullaként rothadjon,
Más életrevalóbb fajnak hogy helyt adjon,
Mely „szabadon élni“ szeret, akar és tud, —
Szemközt áll a vésszel, küzd, gyáván el nem fut.

Millió torokból kiáltsd hát: hogy „éljen“
Az önálló megye — mikép élt, — állt régen,
„Kaszturalom“ helyett testesüljön benne,
A hont ujjászülő „népfenségi eszme.“

Majdha villámos ég „földrendítve“ dörren,
Hangodra megrémül a vakmerő ellen;
Ostromával felhagy, — fegyverét lerakja,
Mert „istenítélet,“ — egy nemzet haragja.

És ti hont — alkotmányt hagyományzó ősök!
Mit éreztetek? ha az elszánt örökösök —
Ki nem „üzethetnek“ a szent örökségből?
Örömkönyecitek hullnak le az égből.“

Papirragó.

Adomák.

Krisztus menybemenetelét magyarázgatta a
falusi kosta, s észreveszi, hogy egy ösztövére muzsa
nemlátszik igen törödni az egész históriával.

Kihuzza a ficzkót fülénél fogva a mediumra
s elkezdni examinálni.

Mikor ment a Jézus a menybe?

Áldozó csütörtökön!

S hogyan? kérdé a mester fontos arczczal.

Szamarháton, felel az extempore. A mester

elbámul e hallatlan eseten s bámulva kérdi:

És mi történt ott fenn a számárral?

Hát — felel a kölyök — azon küldték le
pünköstkör a szentlelket.

Megállítja egy falusi homo az utcán ke-
resztfiát s kérdi:

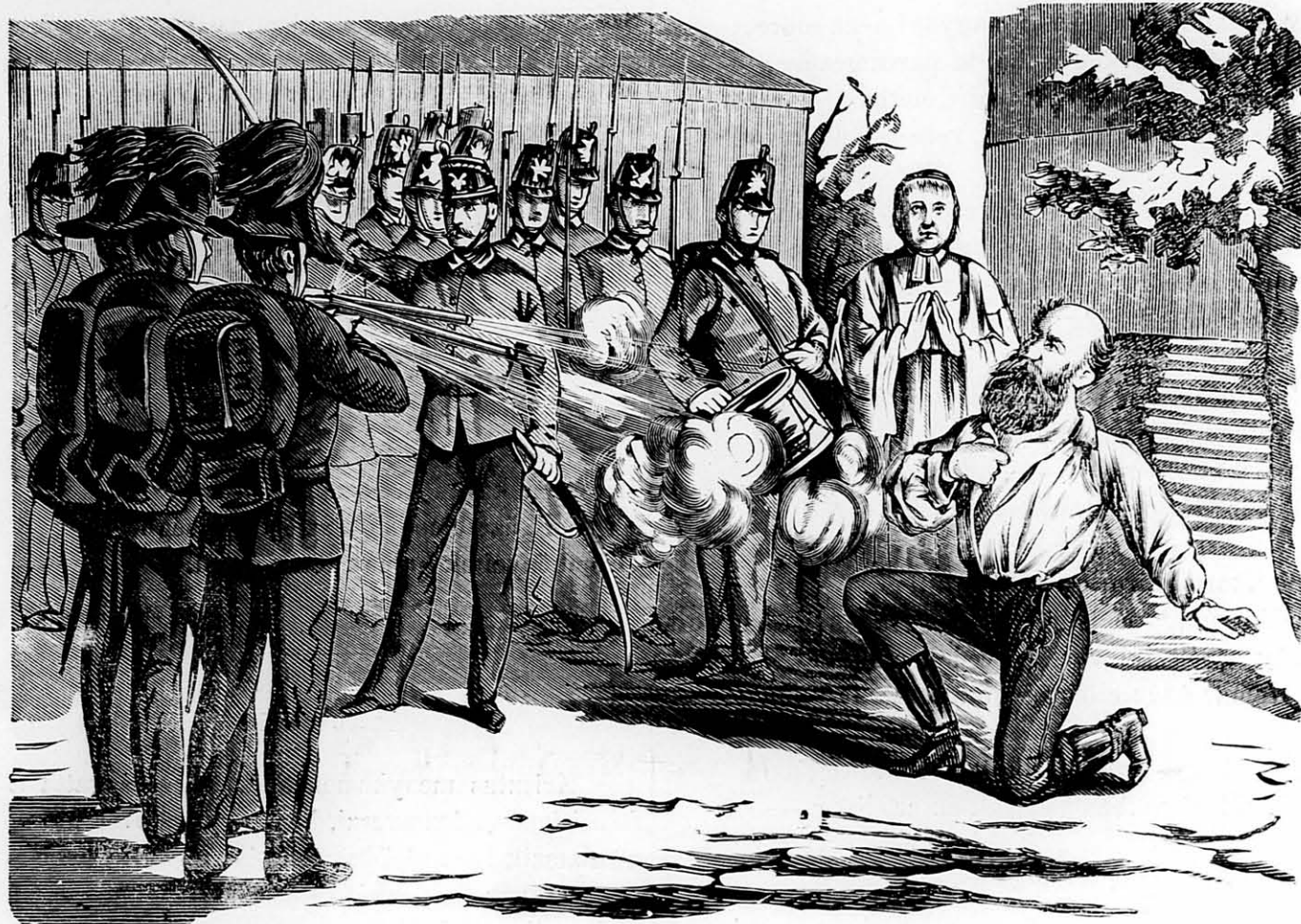
Mit csinál apád gyerek?

Kártyáz.

S nyer-e?

Nyer ám — felel a gyerek vigyorogva — kö-
nyökig vájkál a zsebbe és vakarózik.

Tempora

1849-ben Magyarország első független és felelős miniszterelnökének így fizettek a hazafiságért.

Pattantyuk.

Gróf Apponyi Sándor ama híres szónok, nem régiben otthon volt Kölesden, s amint az utcán sétált, egy kis hat éves fiú, hajdani kortesvezérének fia, — azt gondolván, hogy ismét feltűntek a régi dícsőséges napok mert a gróf itthon van, elkiáltá magát „Éljen Gr. Apponyi Sándor követjelölt,“ mire a gróf visszafordulván mérgesen így szólt: „Hallgass jerek! fene teremtette!“

Páter Makutyi viczezelni is szokott a katedrában. Nem rég Szent Lőrinczről emlékeztén meg predikáziója közben—kit is mint mondják — rostélyon sütötték meg, a többi közt mondá: „ugy bizony atyámfiai, mikor már egyik felét megsütötték azt mondá a pogány bíró: fordítsátok a másik felére, mert a rostélyos peccsenye is fogatva jó.

Egy ultramontán szalmaevő napilap ismertetvén Dömötör Károly „Emlékirásait“ a nazarénusokat illetőleg, — össze-vissza hadar egyet-mást a polgári házasságról, mely szerinte vad házasság.

Ugyan édes főtisztelendő ur! Ha már olyan nagyon ért az ilyenféle historiákhoz, legyen szives megmondani hogy Páter Eszemiszom és unokabuga közti viszony mennyivel erkölcsösebb a nazarénusok bagó hiténél?

Pulszkit, mint a nemzeti muzeum örét felkérték a honvédek, hogy adjon ki egy 1848—9-ki honvéd lobogót, mely alatt a Batthány temetésénél sorakozhassanak, és Pulszki ur ugy lavirozott, hogy a legutolsó perczen tudatta a kérvényezőkkel, miszerint erre miniszteri engedély kell.

Lám, lám, Pulszkiuról azt mondják „hogy: mindenbe bele üti az orrát. No bezzeg nem ütötte ide, sőt inkább a nagyszerű gyászünnepeletől elcsavarta az orrát.

mutantur . .

1870-ben Magyarország 2-ik miniszterelnöke pedig így fizet a hazafiatlanságért.

Szép kilátás.

No hát kérem: a nagy orosz
Kormány,
Gondolkozik mostan olyan
Formán:
Hogy Pesten egy consulatust állít fel,
... Forgács grófnak: a magyarnak
Bizony egység nem is kell.

Tudom: ennek hallatára
Tóni!
Örömben alig tudott
Szólni.
Hogy ne??.. hisz úgy nagy kilátás a van,
Hogy szájába arany alma:
— Consuli rang — pottyán.

Csodálkozni való.

Hogy a tevének a tü fokán át futni
Könnyebb, mint Czuppan-nak menyországba jutni,
Hogy gazdag a magyar, mert tenger az adó...
Azon nincsen semmi csodálkozni való.

Hogy a főrendiház szereti a botot,
Hogy a Kemény Zsigó bort inni nem szokott,
Hogy igen sok embert vitt s visz el a manó...
Azon nincsen semmi csodálkozni való.

De ha egyszer a hírneves magyarkormány
Mely szóval örökkön örökké reformál,
Tenne is már olyas valamit a mi jó...
No már azon lenne csodálkozni való!

Áspis.

A marasztalt vendég.

Jó ismerőse volt a Somogyi embernek valahol, s valahányszor találkozott vele a kaposi he-tivásáron, mindig nagyon szívesen hívta.

Egy inséges esztendő ősi estéjén egyszer csak beállít ám emberünk házához a jó ismerős koc-sistól lovastól. Neki örül az ember a szerencsé-nek s azt találta mondani, hogy „hely de jó hogy egyszer valahára megjelent kend komám a há-zamnál, nem is bocsátom kendet haza a tavaszig.“

Az ember kifogta lovait, s a gazda ellátta bőven szénával, abrakkal. Más napig ittak mint a csap! s a vendég nem is mutatott semmi kedvet a készülésre, folyt a dinom dánom egész héten, utóbb egész hónapon át; eljött a disznóölés de a vendég nem készült; jött a karácsonyünnep, a vendég csak nem mozdult; átmulattak minden farsangi lakodalmat, de a vendégnek esze ágába se volt, hogy illő is volna már egyszer haza te-kinteni.

A gazda megunt már a kosztolást rettene-tesen, de röstellette elküldeni a vendéget; utóbb be ment a paphoz, hogy adjon neki tanácsot, mi-ként szabadulhatna megunt vendégétől.

A pap csak annyit mondott „bizza kend rám István gazda, majd elszökik a vendég, sőt örül ha mehet szerencsésen.“

Volt abban a faluban egy híres földes ur, a ki a jobbágyok előtt kegyetlenségéről volt ismer-etes. Ettől rettegett boldog boldogtalan egyiránt.

Egy este csak zörgeti ám az uraság hajduja a vendéglátó ember ablakait, mikor épen vacso-rálnak. No! ki az? kérde a gazda. Én vagyok az uraság hajduja!

Mit akarsz.?

Azt kérdezteti az uraság, hogy van e a kend házánál három hónapos vendég? felel a pap ál-tal megtanított hajdu.

Van hát, mi közöd hozzá?

No hát ha van, elne eressze kend, mert az uraságnak rettentő csont szaggatásai vagynak a lábában, aztán azt komendialták neki a doktorok, hogy szerezzen valahol három hónapos vendéget, aztán annak a lába szárából kell kiszedni a velőt s azzal kenegetni, attól meggyógyul; hát elne eressze a vendégét, mert reggel megjövünk érte.

Nagy rémülettel hallotta ezt a vendég s kö-nyörgött a vendégszerető gazdának, hogy csak most az egyszer szabadítsa meg, soha többé nem marad három hónapos vendégnek.

A gazda másnap már zabot akart vetni, s korán reggel kimért néhány zsákkal, egy zsákba pedig bekötötte a vendéget s fölvetette a többi tetejére s azzal indult ki a mezőre, de utköz ben beállított a paphoz ezen szavakkal: „esés jó reggelt kívánok tisztelendő uram! én vagyok a legelső ember, a ki az idén tavaszit vet, ne sajnálja megáldani a magomat.“

A pap jól tudta, hogy mi van a felső zsák-ban, vette a nádpálczát, s kezdett ilyen forma ál-dást:

„Az isten áldja meg a kend munkáját.“ azzal nagyot huzott a legfelső zsákra.

„Teremjen némelyik hatvan annyit“ — is-mét jót vágott rá, — „némelyik száz annyit“ — ismét jót huzott rá, — „bőven teremjen a zab“ puff, az árpa — puff puff, kukoricza, krumplic puff puff.

Mikor aztán kiértek a mezőre s a gazda ki-eresztette a végig vert vendéget a zsákból, a ven-dég csak annyit mondott:

„No a tüzes istennyila csapja meg a kentek papját, azt gondoltam, hogy már a csieseriborsót is megáldja!“

Azzal ott hagyta kocsiját lovát „illa berek nádak erek.“ elment haza gyalog, s nem lett volna az a szép mézes pogácsa többé, a minn oda csalhatták volna még egyszer So-mogyba, három hónapos vendégnek!!!

Apponyi Sándor a hallhatatlan szónok.

Régen volt az nagyon régen

Még Boesckay idejébe . .

Hogy egy főúr „Aponyi Pál“

Kardott fogott a kezébe. —

Kardott fogott a kezébe. —

Ugy állt a hadak élére. . .

Vivott miként hős oroszlán.

Áldás szálljon emlékére! —

Nem rég volt, csak kilencz éve
Ezernyolczszáz hatvanegyben,
Mikor gróf Apponyi Antal
Serleget fogott kezébe!

Serleget fogott kezébe!
Éljen Schmerling így kiáltott,
Csak a februári pátens,
Boldogítja az országot!

Gondolkozik Sándor urfi,
Hogy ős apja mit tett, —
„Goddam“ — éljen a jobboldal
S közösügyes vitézzé lett! —

Kis Bögös.

Adomák.

Sok baja lévén A. . . professornak diákjaival,
egy alkalommal jegyzékbe vette szülőik lakhe-
lyét és foglalkozását. A soregy zsidó rabbinusra
kerülven kérdi tőle A. . . professor.

Miféle foglalkozása van atyjának?

A bagó diáksereg ép az illetőnél szokván
pipáit fedeleztetni, elkezd kiabálni: kupakol. ku-
kupakol.

A fiu sértve érezvén önállóságát, hogy he-
lyette egy egész had felel, protestálni kezd:

Nhem ighaz khérem aláschan. merth eshakh
rhezel.

Sándor bácsi . . . i plébános, szakácsnét
tartott magának, de persze a felebaráti szeretet
lángoló kifolyása nem szoritkozhatott ily szűk
körre, s így e magasztos erénye gyakorlására
máshol is keresett tápot, mit a sok koma — s só-
gor asszonyokban szerencsésen fel is talált.

El el beszélgetett a téli órákon át sokszor este
9—10 óráig, jól tudván, hogy a munkás férjek
szívesen látják őt.

Egy nap kevésbé tovább mulatott mint kel-
lett volna. Mikor hazafelé vette utját, — mely
egy fasonon vezetett keresztül a templom előtt —
az óra már elütötte a tizenegyet. Korom sötétség
volt, s Sándor bácsi sietve akart a templom fe-
hér keresztje előtt elhaladni.

De mi az? Ah! a kereszt mögött fehér lényt
vett észre.

Ez — — — ez — — — no ez bizonyosan ki-
sértet!! Mit csináljon?

— O Jezos Mária! O Jezos Mária! nyögé
rémes borzalommal.

Az „o Jezos Máriát“ elmondta legalább
50-szer.

Nem használt. A kísértet nem mozdult.

Végre eszébe jut valami, s egyszerre elki-
áltja magát:

Blum!

A kísértet (persze csak kutya volt) megug-
rott és eltűnt.

Másnap a szószéken — épen vasárnapi na-
pon — miután az egész esetet elbeszélte volna
hiveinek, következőleg végzé be ájtatos predi-
kátzióját:

„Láthatjátok tehát hiveim az urban, hogy
egy „blum“ többet ér száz „O Jezos Máriánál!
Ámen.“

Ugyan ez a pap rémitően haragudott a tani-
tóra, ki nem akarta a hittant tanítani.

Egy nap az iskolába lép, s mert a tanító is-
mét más tantárgyakat tanított, elővette a kátét
s magyarázgatni kezdé a tanítványoknak a pápa
„csalhatatlanságát.“

Haza menet két iskolás fiu között ilyen pár-
beszéd keletkezett aztán:

Pista: Te Petyi! ha a pápa csalhatatlan, hát
akkor mindentudó is!

Petyi: Óh percze!

Pista: Hát nem mondta a tisztelendő ur,
hogy csak az isten csalhatatlan s mert az egy-
szersmind mindentudó is.

Petyi: Az ám!

Pista: Hanem én azt nem hiszem, a mi szi-
tánk otthon még is csalhatatlanabb mint a pápa,
mert az mindig kitalálja ha forgatjuk, ki lopta
el a mi csirkénket.

Petyi: Nos kicsoda?

Pista: A pap gazdaasszonya. Ennek a ne-
vénél mindjárt megáll. A pápa csalhatatlansága
is ilyenféle lesz hát.

Petyi: Ühüm.

Discursus Iczik szomszéd és Mihály gazda között:

Mihály: No szomszéd! Lónyai Pesten a ronda „két pisztoly“ helyére egy díszes, közöstyűes palotát épített.

Iczik: Nu hallja khend Mihály ghazda! ennél okhosabbat eshak akkor thett, mikhor a magyar pénzügyminiszther - shégről lemondott.

Mihály: Hallotta Iczik szomszéd, hogy Biharmegye Jenő nevű községében egy ökör és egy bornyú a pokolvart megkapta s a böles kupaktanács a veszélyt kikerülő levágatta a beteg állatokat és a lakosokkal megétette?

Iczik: Khedves egészségökre khivánom!

Mihály: Hát azt hallotta-e már szomszéd, hogy az orosz kormány Pesten egy főkonsulatust akar felállítani?

Iczik: Hiszen, ha eshakogyan akhar: thalál minálunk shok consulnak való — moszkhavezetőt.

Mihály: Hát ahoz mit szól szomszéd, hogy Debreczenben négy lábú csirke jött a világra?

Iczik: Erre eshak azt uundum, hogy: eshókolni való egy állat mégh ez a Rajner oram mhegye ellenes thürvinjovaslathához kipest.

Hirdetmény táblák.

I.

A 3 dob utcából.

E be a Hászbán volna eyt hólnapozs Ayht es eyt fertay czoba a Pincäbe kiatni és mingyár lehet kapni a Pattani unnepilre izs.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY.

Rajzoló: APPELRÁTH.

Pesten, 1870. Nyomatott Fanda és Frohna könyvnyomdájában. arany-kéz utca.

II.

A király utcából.

It e helen épen ebben a kit emeletes Hausban van kit lakas Kiadva 2-ét zsobabul aló egt konha éttkamra ballás es egt fara pince 1-so Agustusra béhorczolkodnyi tesik haszmesternitul kirnyi.

Gyorsposta.

Szipareny Petro zatyafinak:

¶ Zerdeg tégedet megtagonyaljon, hat hiába irok én rigmus te neked zsigapostaba. még is ostseпка nem megküldesz? No canis mater, varjal esag, mig tégedet én meggyógyitlak Nagy Bögös notaval, hanem tudok, hogy meglatszík zorvosag helye hatadon. N. B.

A t. olvasó körnek Szil-Sárkányban: Petrik Géza pesti könyvtáros ur lapomra az olvasó kör részéről a mai napig még nem fizetett elő.

Gróf Batthány Lajos

Magyarország első független felelős miniszterelnökének

☞ életnagyságu arczképe ☜

megrendelhető nálam.

Ára becsomagolva 1 frt. o. é.

☞ Előfizethetni ☜

a magyar nép határozott szabadelvű politikai néplapjára

„NÉP SZAVÁ“-ra

Előfizetési ár egész évre . . . 6 frt — kr.
 „ félévre . . . 3 „ — „
 „ negyedévre . . . 1 „ 50 „

Programmja 1848.

Mészáros Károly